

Hand-out Bronnen 1

Bronnenonderzoek: wat is het, waarom en hoe?

Wat is het?

Voor je PWS doe je onderzoek. Dit gaat bijvoorbeeld om een experiment, een enquête, een interview of een observatie. Bij al deze vormen is het belangrijk dat je ook bronnenonderzoek doet: je zoekt informatie die al bekend is over jouw onderwerp, informatie waarmee je jouw uitkomsten kunt uitleggen of verklaren. Het is daarom noodzakelijk dat je weet hoe je om kunt gaan met informatie van anderen: dat je bronnen kunt opzoeken, selecteren, systematisch vastleggen, analyseren, in je eigen woorden weergeven en informatie uit bronnen koppelen aan jouw onderzoek.

Waarom bronnenonderzoek?

Je baseert je onderzoek altijd op kennis die er al is over het onderwerp. Zo baken je je onderwerp af en daarop baseer je de onderzoeksvragen. Om die vragen te beantwoorden heb je ook weer bronnen nodig, namelijk om de informatie die uit je experiment, enquête, interviews, observaties naar voren komt, te interpreteren, te verklaren en uit te leggen.

Let op! Je mag niet doen alsof teksten en ideeën van anderen je eigen werk zijn. Als je dat doet, dan pleeg plagiaat: diefstal van het gedachtegoed van een ander. Plagiaat kun je voorkomen door bronvermelding. Heb je voor een werkstuk boeken, tijdschriften, kranten, informatie op internet en andere bronnen bestudeerd en wil je delen daarvan gebruiken voor jouw PWS? Dat kan wel als je de tekst in je eigen woorden weergeeft (parafraseren) of, bij uitzondering, letterlijk overneemt (citeren) met een systematische bronvermelding. Zo maak je duidelijk welke delen van je werkstuk zijn gebaseerd op, of overgenomen uit het werk van een ander.

Door bronvermelding kunnen docenten en andere lezers beoordelen:

- hoe betrouwbaar je tekst is: gebruik van bronnen verhoogt de betrouwbaarheid van de informatie in je werkstuk;
- welke bronnen je hebt gebruikt: indien nodig kan de informatie nog eens opgezocht worden;
- of je toepasselijke bronnen hebt gebruikt: geen belangrijke bronnen overgeslagen, geen overbodige bronnen opgenomen in jouw onderzoek;
- of je de bron goed hebt gebruikt: de informatie goed geïnterpreteerd en uitgelegd in jouw verslag, geen plagiaat gepleegd.

Hoe pak ik het aan? Werk stap voor stap!

1. Je bedenkt specifieke zoektermen '*wat wil ik precies weten?*' en gaat op zoek naar geschikte bronnen voor jouw onderzoek.
2. Als je denkt dat je voldoende bronnen gevonden hebt, ga je selecteren welke bronnen je echt kunt gebruiken '*wat kan mij helpen mijn onderwerp af te bakenen, mijn onderzoeksvragen mee te beantwoorden?*'
3. Nu noteer je van elke bron die je gaat gebruiken, meteen de volledige bronvermelding. Dit bespaart je straks veel tijd! '*Hoe zorg ik ervoor dat ik op het alweer vandaan had gehaald?*'
4. Hierna ga je elke publicatie goed lezen, je interpreteert en legt verbanden en noteert wat je uit welke bron op welke plek in je onderzoek kunt gebruiken '*Wat betekent dit en wat is het verband met mijn onderzoek?*'
5. Vervolgens ga je de tekstdelen die je kunt koppelen aan jouw onderzoek, verwerken in je tekst. Je vat samen in eigen woorden, je legt de betekenis of het belang van het tekstdeel uit aan de lezer en je verwijst telkens naar de oorspronkelijke bron '*Welke vragen kan ik hiermee beantwoorden? Wat kan ik hiermee duidelijk maken? Waar is mijn kennis op gebaseerd?*'
6. Tot slot orden je alle bronvermeldingen op alfabetische volgorde in je literatuurlijst '*Hoe kan de lezer die meer wil weten, alle bronnen zelf terugvinden?*'.

Bron: Zuyderzeecollege (z.j.) *Richtlijnen bronvermelding.*

<http://www.zuyderzeecollege.nl/Portals/0/Documenten/Algemeen/Bronvermelding.pdf>

Geraadpleegd op 20 mei 2014.